

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Odium inter Angliae & Scotiae reginas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

dem deinde eadem excusandam missus Rerfius Equitum Tribunus seu Marefcallus, simul de matrimonio inter Reginam & Ducem Alenconium tractavit. sed regina pustularum morbo tum laborante, res in aliud tempus dilata fuit. Mongomerius vero in Gallia postea captus, & Lutetiam ductus, capitis supplicium luit.

DE INFORTUNATO MARIÆ
Stuartæ viduæ post mortem Francisci II.
Galliarum regis matrimonio: deque
eius captivitate, & Moraviz Comitis prodicione,

CAPUT XVI.

ARGUMENTUM.

- I. Odium inter Angliam & Scotiam reginas.
- II. Scotia regina in Scotiam revertitur, & cum Angliæ regina in gratiam redit.
- III. Darlaus de regina tollenda, ac regno in se transfere-
ndo deliberat. Riccium Pedemontanum inter-
fici curat.
- IV. Darlaus à Moravio Regina fratre spurio, aliisque,
quorum princeps fuit Comes Bothuelius, tolli-
tur. Regina Bothuelio nubere coacta.
- V. Eadem captiva in lacum Laninum ablegatur.
- VI. Religio in Scotia status, forma, & summa.

Vetus est illud Tyrannorum; Fidem si violanda sit, regni causa violanda esse, in cere-
vis pietatem colendam (a). Eius rei illustre ac flebile
exemplum Anglia dedit in Maria Stuartæ Scotiæ
regina, in cuius supplicio omnium regum maie-
stati turpiter fuit illudum. Eam in theatrum hic
producere mihi visum est, ut gloria eius ob-
causam Dei & Catholicam religionem martyrio af-
fecta tanto magis in conspicuo ponatur. Ducto
ergo altius exordio à primis velut cunabulis ad
sepulchrum vsque eam comitabimur: quod qui-
dem etsi triste adpectu, non minus tamen quam
ipse regius thronus gloria habet & felicitatis.

Defuncta Maria Angliæ ex Henrico VIII, legi-
tima regina, Henricus II, Franciæ rex, qui filio
Francisco II, Mariam Scotorum Regis filiam in

matrimonium Anno 1558. mense Aprili collocari
curarat, omnem legitimam Henrici VIII. prolem
extinctam videns, præter unam Elisabetham,
quæ tamen & Parlamenti decreto, & Pontificum
Bullis illegitima declarata fuerat: Mariam velut
proximam hæredem, utpote ex Margaritâ, Henri-
ci VIII. sorore, & Iacobo IV. Scotorum rege na-
tam, (b) Angliæ reginam proclamari & Franciæ
ac Scotiæ insignibus Anglicana adungi iussit,
quo facto & quadam Mariæ felicitas ex dignitate
& spe novi regni obtinendi, aliquando visa est
oboriri, & Angliæ status in securo de successione
certa collocari.

At non diuturna hæc fuit felicitas. O spem fra-
gilem & caducam! Ecce, dum Maria ad Angliæ
adspirat coronam, non modo de sua ipsius corona,
sed vita etiam periclitatur! Sic quod summo ipsi
honori & emolumento futurum videbatur, in ex-
tremam, si externa hæc spectemus, perniciem ces-
sit. Nescio quo fato factum dicam, ut nulla umquam
cum Anglis confederatio vel affinitas Gallis felix fuerit.
Omnis certe hæc titulorum, omnis imperij acces-
sio paulo post in fumum abiit. Maria in Gallia
Angliæ se reginam ferebat; at illa altera, hac in re
legitimam multo felicior, Londini regnabat, Elisa-
betha nempe, illa infamis Annæ Boleniæ proles,
à regni Ordinibus ad regnum euectâ, deiecto
Huntingtoniæ Comite, qui vnius diei rex fuerat.
Ex illo vero diei vix potest, quantam iræ molem
Elisabetha aduersus Mariam conceperit, præter-
tim quum merueret, ne Galli armis regnum illud
viadicare sibi conaturi essent: quorum impetum
nondum stabilito regno ægrè sustinere se posse
intelligebat. Quocirca omnia prius tentanda sibi
rata, quæ Catholicam hætenus se simulauerat
religionis cultum mutauit, ut hæreticorum
armis & opibus sese muniret, missisque ad Gas-
parem Colnijum Calvinianæ sectæ amicum,
maritimæ rei in Galliapæfectum legatis, cum
eo egit, ut regnum turbis vadique inuoluc-
ret, atque ita regem ab oppugnandâ Angliæ cura
& cogitatione auocaret. Et hoc quidem primum
fuit fundamentum inter Gallos Hugonotas &
Anglos Protestantes in iræ confederationis. Ha-
bebat tum in Gallia domicilium ex Scotica No-
bilitate primarius iuuenis, Iacobus Hamiltonius

Y 3 no-
a Cicero de officijs. b Henninges 4. Part. Genes
in Scotia Regum Familia. Item Reujsorij.

nomine, cuius pater Castelli-Eraldi Ducatu à rege donatus fuerat. In reginæ promissis & coniugij spe seductus, quum Hugonotaram partibus se adiunxisset, detecta Ambrosiana coniuratione, in Angliam fugit, ubi in magna inopia & ignominia miseram vitam traduxit. In Scotia Maria regina fratrem habebat nothum, Jacobum Stuartum nomine Arizanz, postea etiam Moraviz Comitem; quem Jacobus rex Ecclesiasticis aliquot beneficijs donari curarat. Hunc Elisabetha per Cnoxium apostatam aggressa, facile primo ad hæresin, deinde ad suam factionem adiunxit. Hic ille est qui innumera mala Catholicis, pleraque publica officia hæreticis distribuit, ut Maria aliquando in regnum reversa, Catholicæ religioni ubique obicem positum inveniret. Tanta varicie Calvinii spiritus Regnis insidiatur.

II. Interca mortuo Henrico II. patri An. 1559. Idib. Julij, Franciscus II. Mariz maritus non diu supervixit. Quo Anno 1560. Nonis Decemb. sine prole (e) defuncto, Maria in Scotiam redijt, frequenter procerum concursu & lætis populi acclamationibus excepta, solis hæreticis reditum eius ægre ferentibus, tam religionis quam Guisiani nominis odio. Elisabetha officio in speciem deorat, missis legatis, scripsitque ad eam honorifice litteris, quibus & adventum ei gratulabatur, & si Principi, alicui ex Anglis, vel Roberto Dudley, quem ipsa Ganymedu loco habebat, vel Thoma Havarto Norfolkia Duci nubere vellet, Anglia coronam se illi imposituram pollicebatur. Ad ditum munus, adamas in duas aequales partes divisus, cum promisso, quamprimum quacumque circumventia semissem ad se missura esset, statim se ea visa, auxilio ipsi ad volaturam. E contra Maria adamantem cordis effigie sculptum annuloque insertum, Elisabethæ dono misit, cum his Latinis Georgij Buchanani versibus:

*Non me materies facit superbum,
Quod ferro insuperabilis, quod ignis,
Non candor macula carens, nitoris
Non lux perspicuis, nec ars magistris
Qui formam dedit hanc, datam loquaci
Circumv. sive eleganter auro:
Sed quod cor Domina mea figura
Tam certa exprimo pectore ut recluso
Cor si luminibus queat videri,
Cor non lumina certius viderens,
Sic constanti firma cordi utriq;*

*Sic candor macula carens nitoris
Sic lux perspicuis, nihil doli insus
Celans, omnia deniq; aqua præter
Unam aurissem. Dein secundus
Hic gradus mihi sortis est saventis,
Talem Heroida quod videre sperem,
Qualem spes mihi nulla erat videndi,
Antiqua Domina semel relictæ.
O si fors mihi faxit, utriusq;
Nec tam ut cor da adamantina cætera,
Quam nec suspicio amulatiove
Livorve, aut odium, aut senectæ solvas!
Tam beator omnibus lapillis
Tam sim clarior omnibus lapillis,
Quam sum durior omnibus lapillis.*

Et hæc quidem optimæ reginæ sinceritas causa ipsius fuit ruinz. Mater periculorum, ac proverbium, est securitas & Mater securitatis est dissidentia, quæ una Elisabetha imperium sibi diuturnum conservavit: quum e contra non imperium modo sed vitam quoque Maria perdidit, eo quod proditoribus nimiam habuerit fidem, fratri notho imprimis, quem ex Priore Santandreani cœnobij Moraviz Comitem creavit. Quæ reginæ liberalitas prudentioribus etiam tum summe displicebat, ut quam tam ipsi, quam reipublicæ in exitium cessuram facile augurabantur. Hoc enim honore ille non contentus, etiam regnum tandem ambire cepit, ususpottissimum ad id Cnoxij cuiusdam, acerrimi ac seditioni concionatoris opera. Quæ de re monita regina, tantum abest ut conatibus eius præverterit, ut etiam cum nobilissima femina matrimonium ei conciliavit, nempe Maria Kerta Martialis Comitissæ filia. (d)

Mariæ reginæ nuptias complures exteri Principes ambiebant, & imprimis Hispaniæ ac Sueciæ reges. Sed obstabat Moravius, & quæcumque poterat impedimenta subijciebat: ut qui regnum sibi ipse affectaret: ad quod facile perventurum se existimabat, regina sine prole existitit. Quia vero ad Hamiltoniorum familiam reginæ proxime spectare non igaorabat, & ipse acerrimas cum ea similitates suscepit atque exercuit & Læviniz

c Reusnerus & Henninges. d Henninges loco citato.